

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Do „Dziennika“ dołącza się co tydzień „TYGODNIK SPORTOWY“.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 5—6 po południu.
Redaktor naczelny przyjmuje od godziny 11—12 przed południem.
Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 29/30.
Filje: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2 — w Toruniu, ul. Mostowa 17
w Grudziądzu ul. Groblowa 5.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 3.15 zł. miesięcznie, 9.45 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.51 zł. miesięcznie, 10.53 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 7.15 zł., za granicę 9.65 zł. miesięcznie.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci niemają prawa do odszkodowania.

Telefony: Redakcja 326, Naczelny redaktor 316, Administracja 315, Buchalterja 1374. — Filje: Bydgoszcz 1299, 699, Toruń 800, Grudziądz 294.

Numer 74.

BYDGOSZCZ, sobota dnia 29 marca 1930 r.

Rok XXIV.

Królestwo szatana.

Nasza krucjata.

Polityka to rzecz bardzo realna i wybitnie daleka od wszelkiej mistyki. A jednak, poza tem kłębowskiem intryg i interesów, w głębiach dusz ludzkich działają i siły inne; poza tem, co dostrzają oko realistów, istnieją ukryte rzeczy bardziej istotne. Są pewne chwile, w których jądro spraw się odsłania i dla oka zwykłych śmiertelników.

Chwilę taką przeżyliśmy z okazji wielkiej manifestacji świata chrześcijańskiego, zainicjowanej wystąpieniem papieża.

Bolszewizm ma swoją — powiedzmy tak — historję naturalną, swe ludzkie zupełnie przyczyny historycznie zrozumiałe.

Jest w nim jednak i coś więcej, to czego już zwykłą ludzką miarą pojąć niepodobno. Gdyby Dante dziś powstał z grobu i zwiedził Rosję, musiałby przyznać, że jego „Piekło” było marną, bladą sielanką wobec tej rzeczywistości, którą bolszewizm stworzyć potrafił na ziemi. Bolszewicy podburzyli po kolei wszystkich przeciwko wszystkim, żołnierzy przeciw oficerom, robotników przeciw burżuazji, kulaków przeciwko ziemianstwu, potem „średniaków” przeciwko kulakom, a wkońcu biedotę przeciwko tym ostatnim.

To dopiero umożliwiło im wprowadzenie idei kolektywizacji wsi, która w roku 1921 spowodowała największą w dziejach katastrofę gospodarczą i kosztowała życie liczne miliony. Z obłudnym uporem, po krótkiej przerwie wrócili bolszewicy do tego samego systemu — i dziś wisi nad Rosją perspektywa, że rok 1931 — w dziesiątą rocznicę — przyniesie tę samą, jeśli nie większą jeszcze, katastrofę. Przemysł, upaństwowiony drogą grabieży, mimo fantastycznego rozmachu projektów „piatiletki”, leży dziś w gruzach, a liczba bezrobotnych w Rosji jest największą z całej Europy — sięgając trzech milionów. I tym nędzarzom, którym na kartki rozdziela się minimalne porcje żywności, z niewiarygodną wprost bezczelnością, przekraczającą miarę krwawej ironji, zapowiada się niechybną bliskość raju, w którym każdy proletariusz będzie miał, nie mówiąc o innym komforcie, własny aparat telegraficzny w swym domu. Tymczasem jednak, w oczekiwaniu na „radjolotnicze jutro”, gniją progi kolejowe, słupy telegraficzne, i zamierają zwykle środki komunikacyjne, a mieszkańcom „raju” zabiera się drogą rek wizycji, jako „burżujski zbytek” — każde drugie ubranie.

Wszystkie te udręki są jednak niczem, wobec potwornej psychozy krwiożerczego szaleńca, który, choć lata mijają i rząd bolszewicki dawno już żelazną pięścią zmiażdżył wszelkie poważne ruchy „przeciwrewolucyjne”, nadal trwa z niezminiejszą siłą. Wymordowano już z dawnej warstwy górnej wszystkich, którzy nie zdolali zbiec zagranicę, lub nie przeszli na służbę nowego systemu. I są

Rozwiązanie Sejmu i rozpisanie nowych wyborów zamierza Jan Piłsudski w najbliższym czasie zaproponować Prezydentowi Rzeczypospolitej.

Warszawa, 28. 3. (Pat.) Wyznaczony do tworzenia rządu poseł Jan Piłsudski poświęcił dzień wczorajszy na odbycie konferencji z przedstawicielami klubów parlamentarnych.

Klub Narodowy uchylił się od udziału w konferencji, zaznaczając, że stanowisko jego zostało zadeklarowane w czasie konferencji z marszałkiem Szymańskim.

W imieniu centrolewu przybyli na konferencję do Belwederu poseł Michał Róg oraz poseł Mieczysław Niedziałkowski i Jan Dębski. W czasie konferencji tworzący rząd poseł Piłsudski poruszył sprawy, związane z koniecznością odprężenia sytuacji politycznej, a to w celu umożliwienia spokojnych wyborów.

Zamierzeniem bowiem wyznaczonego szefa rządu jest w najbliższym czasie zaproponować p. Prezydentowi Rzplitej rozwiązanie Sejmu i rozpisanie nowych wyborów. Następnie poseł Jan Piłsudski odbył konferencję z przedstawicielami klubu PPS, dawną fr. rewol. posłem Jaworowskim i posłem Malinowskim, przedstawicielem NPR, lewicę posłem Waszkiewiczem oraz przedstawicielami klubów mniejszościowych, które były reprezentowane: klub żydowski przez senatora Dawidsona i senatora Koernerę, klub ukraińców przez posłów Lewickiego i Celewicza, klub białoruski przez posła Jeremicza. Przedstawiciele klubu niemieckiego nie mogli skorzystać z zaproszenia na konferencję, znajdując się bowiem poza Warszawą.

Rząd kanclerza Müllera upadł. W przeciągu 24 godzin ma utworzyć nowy gabinet centrowiec dr. Brüning, nieprzyjaciel Polski.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 28. 3. Wczoraj o godz. 8-ej wieczorem upadł rząd Rzeszy. Kanclerz Müller zwrócił prezydentowi Hindenburgowi pełnomocnictwa rządowe i otrzymał upoważnienie do chwilowego dalszego prowadzenia spraw rządowych aż do utworzenia nowego gabinetu. Energetyczny prezydent Hindenburg zażądał utworzenia nowego rządu w przeciągu 24 godzin.

Rząd Rzeszy upadł formalnie wobec niezgodności pomiędzy socjalistami a pozostałymi partjami rządowymi na temat wsparcia dla bezrobotnych, przyczem teoretycznie chodziło tylko o różnicę o wysokości kilkudziesięciu milionów marek, praktycznie jednak spowodowany został rozłam głębokiemu przeciwnostwami, jakie od szeregu miesięcy tkwiły w łonie rządu, a przedewszystkiem niechęcią socjalistycznych związków zawodowych, liczących wiele milionów członków, do ugodowej polityki ministrów socjalistycznych, idących na rękę wielkiemu przemysłowi zgrupowanemu w partji ludowej. Dlatego też dzień wczorajszy stał się widownią ostatecznego upadku rządu. Kiedy w ostatniej chwili, gdy już demokraci centrowcy i ludowcy zgodzili się na wspólną formułkę w sprawie bezrobocia, socjaliści oświadczyli, że na projekt ten nie mogą dać swojej zgody.

Jako jedyny kandydat na szefa przyszłego rządu wymieniany jest jeden z przywódców centrum dr. Brüning, do-

piero od sześciu lat poseł centrowy z Wrocławia, nauczyciel gimnazjalny, przywódca chrześcijańskich związków zawodowych.

Dr. Brüning zostanie dziś przyjęty przez prezydenta Hindenburga o 11-ej przed południem i utworzyć ma w przeciągu dnia dzisiejszego nowy gabinet. Do rządu tego socjaliści według wszelkiego prawdopodobieństwa nie wejdą. Nie jest natomiast wyjaśnione, czy ewentualnie wezmą udział Niemcy narodowi.

Polska nie może się spodziewać niczego dobrego po ewentualnem kanclerstwie dr. Brüninga, który razem z przywódcą partji prałatem Kaasem oraz oślawionym prałatem Ulitzką należy do najbardziej nacjonalistycznego skrzydła niemieckiego centrum. Dr. Brüning byłby bezwzględnie bardziej antypolski, niż słaby jako człowiek, ale umiarkowany jako polityk kanclerz Müller. B.

Tajemniczy lot transatlantycki.

Paryż, 27. 3. (AW.) Z północnych wybrzeży Francji donoszą, iż zauważono tam samolot niewiadomego pochodzenia, który z wielką szybkością zmierzał w kierunku południowo-zachodnim Oceanu Atlantyckiego. Samolot zaobserwował również jeden z latarników, który zawiadomił o tem władze lotnicze w Paryżu. W jakiś czas później nadeszła

Na dobrej drodze do paktu śródziemno-morskiego.

Londyn, 27. 3. (PAT) Delegaci, przybyli na konferencję morską postanowili powołać komisję rzeczoznawców, której zadaniem będzie, o ile okaże się to możliwem, zredagowanie tekstu paktu śródziemnomorskiego, który, gwarantując bezpieczeństwo Francji, nie nakładałby równocześnie na Wielką Brytanię zobowiązań dalej idących, niż wyszczególnione w pakcie Ligi Narodów oraz w istniejących traktatach bezpieczeństwa.

Niepokojące wieści z Hiszpanji

Madryt, 27. 3. (AW) Obiegają niepotwierdzone wiadomości, iż w Barcelonie wybuchła rewolta wojskowa. Dotychczasowy komendant miasta, który został wezwany przez rząd hiszpański do złożenia urzędu, odmówił posłuszeństwa i pozostaje nadal na stanowisku. Cały garnizon poddał się pod jego rozkazy.

Katastrofalne burze śnieżne w Chicago.

Nowy Jork, 27. 3. (AW) Burze śnieżne, szalejące w Chicago, wyrządziły ogromne szkody. Śnieg dochodził do 1/2 metra, a w śródmieściu wśród drapaczy chmur w niektórych miejscach warstwa śniegu osiągnęła 1 metr. Linje kolejowe zostały zasypane tak, iż szereg pociągów nadchodzi z wielkiem opóźnieniem, niektóre zaś ugrzęzły w śniegach. Naukę w szkołach przerwano. Dzień i noc zastępy robotników pracują nad usunięciem śniegu z ulic. Komunikacja telefoniczna z inemi miastami przerwana. Klęska ta postawi niewątpliwie zarząd miasta Chicago, znajdujący się w obliczu bankructwa, w jeszcze cięższe położenie.

Orkan zniszczył całe miasto w Brazylii.

Rio de Janeiro, 27. 3. (AW) Miejscość Bom-Jardim w okręgu San Salvador (Bahia) straszliwie została nawiedzona przez straszliwe tornado. Orkan zabił według dotychczasowych obliczeń 10 osób, przeszło 100 odniosło rany. 250 domów zostało poprostu zmiecionych. Ludność w popłochu chroni się w górach.

to ci sami, którzy niegdyś szli do władzy pod hasłem zniesienia kary śmierci. Osiągnawszy zaś władzę, stosują tę karę, nie dając możliwości obrony, nieraz już nie za błaństki, ale poprostu na podstawie podejrzeń o usposobienie nie „wiernopoddańcze” wobec komunizmu. Sposób wykonywania wyroków — to demoniczne lubowanie się w okrucieństwach, przed których opisem pióro się wzdryga, to mordowanie dla przyjemności mordowania. To są już rzeczy, których nie dyktuje najbardziej nawet obłudna rewolucyjna „racja stanu”.

Że w obłędzie tym jest system i myśl, o tem świadczy najlepiej walka bolszewizmu z religją. Nie jest to wyznik jakiejś ideologii odrębnej, która się chce gwałtem narzucić ludności i nie jest to prosty fanatyzm. Tu jest coś więcej. Jest to świadomy — przynajmniej w głowach przywódców bunt, już nietylko przeciwko samemu chrześcijaństwu, ale przeciwko Bogu. Jest to bunt wszystkich demonów zmysłowości, pychy, nieuczciwości i wszelkich innych, krępowanych węzłami etyki, węzłami, które stanowią istotę cywilizacji. Bolszewizm to załamanie się cywilizacji w

jej najsłabszem miejscu, tam, gdzie wschód wziął górę nad zachodem, a duch niewolnictwa i samodzielnawia zrodził cywilizację, która prędzej gnić zaczęła, nim zdążyła dojrzeć. I oto stało się, że zło, które dotąd jedynie niewidzialnie opętywało dusze ludzkie, a jeśli miało siły zorganizowane, to z nasadzeniem maski, mniej lub więcej pięknej — teraz zyskało swą widomą organizację. Mówiąc stylem religijnym — szatan założył swój „kościół” na ziemi, swoje królestwo, które jest antytezą „Królestwa Bożego”, głoszonego niegdyś przez św. Augustyna, a w nowszych

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę mojej kochanej żonie, naszej najdroższej matce 6. p.
Franciszce Jędrzejewskiej
 a przede wszystkim Przewielbionemu Duchowi św. parafii Najśw. Serca P. Jezusa z Księdzem Dziekanem na czele, oraz wszystkim Bractwom, Stowarzyszeniom, Krewnym, Znajomym i Zycielnym składamy serdeczne
„Bóg zapłać”
 Maż i dzieci.
 7923)

Obwieszczenie.
 Po myśli § 33 statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy podaje się do publicznej wiadomości, że wybory uzupełniające jednego radcy Izby, dokonane przez Związek Fabrykantów w Bydgoszczy w dniu 27 marca 1930 r. dały następujące wyniki:
 Radcą Izby z zaliczeniem do sekcji przemysłowej został wybrany p.

Dr. Konrad Kasperowicz z Bydgoszczy.
 Stosownie do § 34 statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy każdy z członków Związku Fabrykantów może wnieść w ciągu 7 dni od dnia niniejszego ogłoszenia do Pana Ministra Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Główniej Komisji Wyborczej (Bydgoszcz, Nowy Rynek 8) zarzuty przeciw ważności powyższych wyborów. (7951)
 Bydgoszcz, dnia 27 marca 1930 r.
 (—) Inż. Fr. Magdziarski
 Komisarz Wyborczy
 i Przewodniczący Głównej Komisji Wyborczej.

Wyprowadź
 towarów pochodzących z licytacji na rachunek obcy odbędzie się
dzisiaj i w dni następne
 przy ulicy Mostowej 9.
 Sprzedawcą będą: kapelusze damskie i męskie, czapki, koszule, trykotaż, pończochy, galanterje i różne inne krótkie towary. (7314)
 Michał Plechowiak, zaprzys. taksator i aukcjonator.

Sprzedaję przymusowa.
 W sobotę dnia 29. III. 1930 r. o godz. 12-tej w południe będę sprzedawał przy ul. 3 Maja 14 a, najwięcej dającemu za gotówkę: (7973)
samochód półciężarowy
 marki Chevrolet
 Malak, kom. sądowy w Bydgoszczy.

Dnia 2 kwietnia 1930 r. o godz. 10-tej przed połud. sprzedawać będę najwięcej dającemu za gotówkę w Szublinie przy ul. Kościuszki 2:
Bławy, towary galanteryjne
 jak i towary krótkie.
 7963) Kubiak, kom. sądowy w Szublinie.

Przetarg.
 Państwowy Urząd Budownictwa Naziemnego w Wejherowie ogłasza publiczny pisemny przetarg na
budowę stodoły
 na majątku państwowym Redłowo, pow. morski. Ślepe kosztorysy i warunki przetargowe otrzymać można w wymienionym Urzędzie za opłatą 3 zł. Tam też przegladając można odnośne rysunki. Oferty należy składać w zapieczętowanych kopertach z dołączeniem wadium w wysokości 5%, sumy ofertowej w Państwowym Urzędzie Budownictwa Naziemnego w Wejherowie do dnia 4 kwietnia br.
 W tymże dniu o godz. 10-tej nastąpi otwarcie ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.
 Kierownik P. U. B. N. (—) Inż. St. Świątkiewicz.

Przetarg
nadstawę materiałów drzewnych.
 Dnia 9. IV. 1930 r. o godz. 12 odbędzie się w biurze Dyrekcji Dróg Wodnych Toruń, publiczny przetarg ofertowy na dostawę materiałów drzewnych do budowy stożni w porcie zimowym w Tezewie, a to:
 120 sztuk pali sosnowych 25 cm. grubych i 8—9 mtr. długich
 430 sztuk pali sosnowych 25 cm. grubych i 4—5 mtr. długich
 155 m. b. belek kantowych miękkich o grubości 15—20 cm. w długościach 4 m. lub 8 m.
 400 m. b. belek kantowych miękkich o grubości 20—30 cm. w długościach normalnych
 210 sztuk podkładów miękkich o grubości 20—25 cm. i długości 2,50 m.
 Oferty opieczetowane z napisem: „Oferta na dostawę materiałów drzewnych” z podaniem ilości, terminu i cen jednostkowych loco port zimowy Tezew (ewentl. loco wagon Tezew) można wraz z obowiązującym wadium składać aż do chwili rozpoczęcia przetargu w biurze Dyrekcji, która zastrzega sobie swobodny wybór oferty.
 Toruń, dnia 24. III. 1930
 7981) Dyrekcja Dróg Wodnych.

2 pokoje na biuro
 lub pracownię do wynajęcia w dobrym punkcie miasta, telefon i licznik elektryczny. Zgłoszenia pom. 4—5 ul. Długa 49, róg Jezuitkiej 1. (7981)

RADIO ŁĄCZY
 miasto i wieś.
 Wzmacniajcie przeto odbiór lampkami światowej sławy
TELEFUNKEN
 Najstarsze doświadczenie - Najnowsza konstrukcja

W następujących firmach nabyć można aparaty Telefunken i tamże zażądać bezpłatnej demonstracji w swoim mieszkaniu.

Bydgoszcz: W. Buchholz ul. Gdańska 150/151 B. Jędrzejewski ul. Gdańska 17	Kcynia: A. Rossocki
Chodzież: Bracia Jasielscy ul. św. Barbary 1	Koronowo: M. Siuda, Rynek
Gniewkowo: St. Marczewski	Mrocza: A. Hinz
Inowrocław: A. Buhl, ul. Kurowa 2 „Światło” ul. Dworcowa 4 a	Niezychowo: Zakłady Przemysłowe
	Strzelno: „Peston”
	Szamocin: Fr. Tomow
	Znin: W. Hernel.

7917

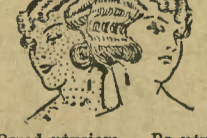
5368

Na raty
 miesięcznie
EXPRESS 20 zł.

Kromczyński, Poznań
 Aleje Marcinkowskiego 5.
 Agenci do sprzedaży maszyn do szycia potrzebni.

Tapety!!!

Niebywała okazja korzystnego zakupu u
Waligórskiego
 tylko naprzeciw poczty
Poznań
 Poczta 31.
 6319

Przed użyciem — Po użyciu

Krem i mydło „Kosmos”
 usuwa pod gwarancją
 żółte plamy, przyszcze, wagner, jak i wszelkie nieczystości cery (3292)

Mydło 2 zł. Krem 2,50 zł.
 Do nabycia tylko w firmie „Kosmos”, Drogerja i Perfumerja J. Gluma, Dworcowa 19.

Wielki konkurs premjowy

Mamy zamiar utworzyć również w Bydgoszczy swój Oddział. Celem zaprowadzenia firmy naszej i zdobycia stałych klientów, dostarczymy każdemu, kto nadeśle dobre rozwiązanie podanej obok zagadki obrazkowej

zupełnie za darmo
 Dwa wspaniałe i wartościowe **DZIEŁA SZTUKI**
 Koniec konkursu dnia 6 kwietnia 1930 r.

WARUNKI: Każdy, kto zamierza wziąć udział w konkursie, winien nadesłać w przewidzianym terminie dobre rozwiązanie zagadki obrazkowej. Do listu dołączyć należy nieofrankowaną kopertę zwrotną z własnym dokładnym adresem oraz wycięty i odpowiednio nakreślony obrazek.
Uwaga: Listy do Belgii frankować należy znacz. 50 groszowym.

Les Studios Artistiques G. Chudek
 Rue Deloict 38, Bruxelles.
 7903

Wysłać kontrolera i odpowiednio ołowkiem lub atramentem nakreślić.

Uważajcie sąsiadko!
 W ten sposób nie wolno żywego drobitę trzymać; kontroler znajduje się jeszcze w pobliżu.
 Czy Pani go nie widzi?

Mięso tańszel (7932) Mięso tańszel (4404)

Tylko w sklepie, ul. Poznańska 10.

Głowy wieprzowe f. po 0,50 zł
 Mięso wieprzowe, bez kości, drobne f. po 1 zł
 oraz inne mięso i tuszce wieprzowe najtańiej

Bacon Export Bydgoszcz.

Przewodniczący Rady Nadzorczej
Zjednoczenia Żeglugi Śródlądowej
 sp. z o. o. w Bydgoszczy
 zawiadamia pp. członków, że w dniu 6 kwietnia br. odbędzie się
Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie
 w lokalu „Pod Lwem”, Marsz. Focha 71, o godz. 11-tej z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zebrania.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z kontroli ksiąg, odbytej przez zaprzysiężonego rzeczoznawcę księgowego
4. Wnioski Rady Nadzorczej w związku z kontrolą ksiąg.
5. Zmiany i uzupełnienie statutu.
6. Wolne głosy i wnioski.

(7906)

Zawiadomienie!
 Podajemy do wiadomości, że dotychczasowy kierownik tutejszego oddziału p. **Kazimierz Górny**, od dnia 18 marca b. r. we firmie naszej już nie pracuje. Kierownictwo oddziału powierzono narazie p. **Andrzejowi Wawrzyńczakowi**. (7929)

Kazimierz Świerkowski
Fabryka Wyrobów Papierowych
 Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 57a, telefon 1489.

Zamiana starych maszyn do pisanie na nowa model. Stara rozprzeż. maszyn oru-townie odremontowa-nych z gwarancją prawem zmian i.

SKÓRA i S-ka
 POZNAŃ, Aleje Marcink. 23
 Bydgoszcz, ul. Gdańska 168
 7177

ŚWINIE
 do tuczenia każdą ilość kupuje 7890
Dwór Szwajcarski
 Jackowskiego 25-27
 Telefon 254.

Parę dobrze utrzymanych zdrowych 7972

Koni
 do wyjazdu i zaprzęgu oraz powózkę (połowczyk) platformę i helę ko-rzystnie sprzeda
S. Akc. „Hadroga”
 Bydgoszcz, Matejki 1. 7949

Fisharmonje
 krajowe i zagraniczne nowe i używane poleca
B. Sommerfeld,
 Fabryka Pianin
 Bydgoszcz 1333
 ul. Śniadeckich 36.

6 pokojówek
 mające znajomość prac w lecznicach, oraz 7962

2 praczki
 potrzebne natychmiast. Zgłoszenia ze świadectwami należy skierować do Administratora Uzdro-wiska Ubezp. Krajowej w Inowrocławiu.

Książkowy
 samodzielny poszukuje odpowiedniego stanowiska z dobremi świadectwami, obeznany z sprawami podatkowymi oraz zestawieniem bilansów, za złożeniem kaucji. Posadę może objąć każdej chwili. Łaskawe zgłoszenia proszę skierować pod „Książkowy” do Dz. Bydg. 7949